

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

รหัสวิชา : 3521101

Fundamentals of Accounting 1

การบัญชีขั้นต้น 1

อาจารย์กิ่งกาญจน์ จารุกรรุณา
อ.อ. อาจารย์
สาขาวิชา บัญชี

บรรยายโดย อาจารย์กิ่งกาญจน์ จารุกรรุณา

บทที่ 4 การบันทึกรายการในสมุดบันทึกรายการขั้นต้น

- ✓ เอกสารทางการค้า
- ✓ สมุดบันทึกรายการขั้นต้น
- ✓ หลักการบันทึกรายการค้าในสมุดรายวันทั่วไป

เอกสารทางการค้า

หมายถึง เอกสารหลักฐานที่ใช้สำหรับการบันทึกบัญชีของกิจการ ซึ่งจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับระบบงาน และขนาดของกิจการ โดยอาจเป็นเอกสารทางการค้าที่กิจการจัดทำขึ้นเอง หรือมาจากบุคคลภายนอกก็ได้ เช่น

สมุดบันทึกรายการขั้นต้น

สมุดบันทึกรายการขั้นแรกหลังจากการวิเคราะห์รายการค้า ตามลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนหลัง แล้วจึงมีการผ่านรายการไปยังสมุดบัญชีแยกประเภท

ซึ่งสามารถเรียก สมุดบันทึกรายการขั้นต้น (Book of Original Entry) ว่า “สมุดรายวัน (Journal)”

ประเภทของสมุดรายวัน

ประเภทของสมุดรายวัน มี 2 ประเภท ดังนี้

1. สมุดรายวันเฉพาะ (Special Journal)
2. สมุดรายวันทั่วไป (General Journal)

สมุดรายวันเฉพาะ

สมุดรายวันเฉพาะ (Special Journal) คือ สมุดรายวัน
ขั้นต้น สำหรับการบันทึกรายการเฉพาะเรื่อง โดยมักจะใช้ใน
กิจการขนาดใหญ่ มีรายการค้าจำนวนมาก หรือกิจการที่มีซื้อขาย
สินค้า

ชนิดของสมุดรายวันเฉพาะ

1. สมุดรายวันซื้อ (Purchase Journal) ➡ สำหรับบันทึกรายการซื้อสินค้าเป็นเงินเชื่อ

2. สมุดรายวันขาย (Sales Journal) ➡ สำหรับบันทึกการขายสินค้าเป็นเงินเชื่อ

3. สมุดรายวันส่งคืนและส่วนลด ➡ สำหรับบันทึกการขายคืนสินค้าที่ซื้อเป็นเงินเชื่อและส่วนลด

4. สมุดรายวันรับคืนและส่วนลด ➡ สำหรับบันทึกการขายคืนสินค้าที่ขายและส่วนลด

5. สมุดรายวันรับเงิน ➡ สำหรับบันทึกการขายเงินสดหรือนำเงินฝากธนาคาร

6. สมุดรายวันจ่ายเงิน ➡ สำหรับบันทึกการขายเงินสดหรือเบิกเงินฝากธนาคาร

สมุดรายวันทั่วไป

สมุดรายวันทั่วไป (General Journal) คือ สมุดบันทึกรายการค้าที่ไม่สามารถบันทึกรายการในสมุดรายวันเฉพาะเล่มใดได้ หรือหากกิจการมีสมุดรายวันทั่วไปเพียงเล่มเดียวให้นำทุกรายการมาบันทึกในสมุดเล่มนี้ได้

โดยการเรียนเบื้องต้นนั้น จะสมมติว่ากิจการมีสมุดบันทึกรายการค้าเพียงเล่มเดียว คือ “**สมุดรายวันทั่วไป (General Journal)**”

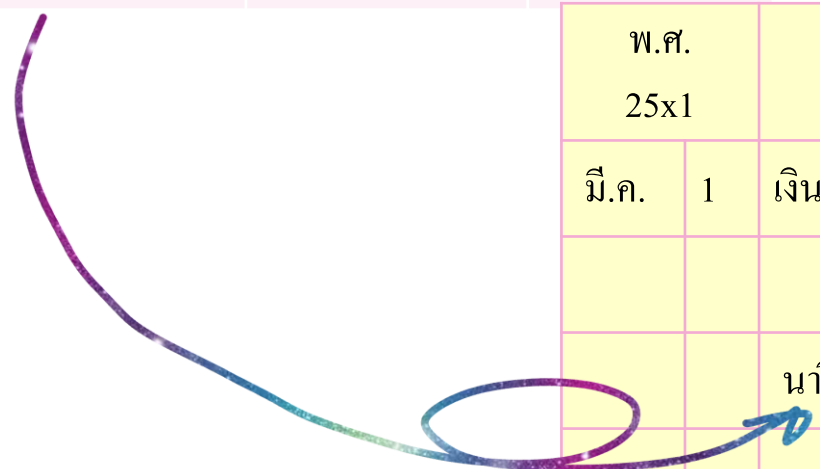

หลักการบันทึกรายการค้าในสมุดรายวันทั่วไป

ตัวอย่างรายการค้า เดือนมี.ค. 25x1	สรุปการวิเคราะห์	
	เดบิต (Dr.)	เครดิต (Cr.)
1. นารีนำเงินสดมาลงทุน 50,000 บาท	เงินสด 50,000	ทุน-นารี 50,000

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า..1...

พ.ศ.		รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
25x1				บาท	สต.	บาท	สต.
มี.ค.	1	เงินสด		50,000	-		
		ทุน-นารี				50,000	-
		นารีนำเงินสดมาลงทุน					

หลักการบันทึกรายการค้าในสมุดรายวันทั่วไป

ตัวอย่างรายการค้า เดือนมี.ค. 25x1	สรุปการวิเคราะห์	
	เดบิต (Dr.)	เครดิต (Cr.)
5. นารีซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์เป็นเงิน เชื่อ 3,000 บาท	อุปกรณ์สำนักงาน 3,000	เจ้าหนี้ 3,000

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า..1...

พ.ศ. 25x1	รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
			บาท	สต.	บาท	สต.
มี.ค. 1	เงินสด		50,000	-		
	ทุน-นารี				50,000	-
	นารีนำเงินสดมาลงทุน					
5	อุปกรณ์สำนักงาน		3,000	-		
	เจ้าหนี้				3,000	-
	ซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์เป็นเงินเชื่อ					

หลักการบันทึกรายการค้าในสมุดรายวันทั่วไป

ตัวอย่างรายการค้า เดือนมี.ค. 25x1	สรุปการวิเคราะห์	
	เดบิต (Dr.)	เครดิต (Cr.)
7. นารีซื้อวัสดุสำนักงานเป็นเงินสด 500 บาท	วัสดุสำนักงาน 500	เงินสด 500

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า..2...

พ.ศ. 25x1	รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
			บาท	สต.	บาท	สต.
มี.ค. 7	วัสดุสำนักงาน		500	-		
	เงินสด				500	-
	<u>ซื้อวัสดุสำนักงานเป็นเงินสด</u>					

หลักการบันทึกรายการค้าในสมุดรายวันทั่วไป

ตัวอย่างรายการค้า เดือนมี.ค. 25x1	สรุปการวิเคราะห์	
	เดบิต (Dr.)	เครดิต (Cr.)
10. กิจการชำระหนี้ค่าเครื่องคอมพิวเตอร์ 1,500 บาทด้วยเช็ค	เจ้าหนี้ 1,500	เงินฝากธนาคาร 1,500

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า..2...

พ.ศ. 25x1	รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
			บาท	สต.	บาท	สต.
มี.ค. 7	วัสดุสำนักงาน		500	-		
	เงินสด				500	-
	ซื้อวัสดุสำนักงานเป็นเงินสด					
10	เจ้าหนี้		1,500	-		
	เงินฝากธนาคาร				1,500	-
	ชำระหนี้ค่าเครื่องคอมพิวเตอร์ด้วย เช็ค					

หลักการบันทึกรายการค้าในสมุดรายวันทั่วไป

ตัวอย่างรายการค้า เดือนมี.ค. 25x1	สรุปการวิเคราะห์	
	เดบิต (Dr.)	เครดิต (Cr.)
15. ส่งบิลเรียกเก็บเงินจากลูกค้า 1,000 บาทยังไม่ได้รับเงิน	ลูกหนี้การค้า 1,000	รายได้จากการบริการ 1,000

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า..3...

พ.ศ. 25x1	รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
			บาท	สต.	บาท	สต.
มี.ค. 15	ลูกหนี้การค้า		1,000	-		
	รายได้จากการบริการ				1,000	-
	<u>ส่งบิลเรียกเก็บเงินจากลูกค้ายังไม่ได้รับเงิน</u>					

หลักการบันทึกรายการค้าในสมุดรายวันทั่วไป

ตัวอย่างรายการค้า เดือนมี.ค. 25x1	สรุปการวิเคราะห์	
	เดบิต (Dr.)	เครดิต (Cr.)
20.จ่ายค่าน้ำมันเป็นเงินสด 800 บาท	ค่ายานพาหนะ 800	เงินสด 800

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า..3...

พ.ศ. 25x1	รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
			บาท	สต.	บาท	สต.
มี.ค. 15	ลูกหนี้การค้า		1,000	-		
	รายได้จากการบริการ				1,000	-
	ส่งบิลเรียกเก็บเงินจากลูกค้ายังไม่ได้รับเงิน					
20	ค่ายานพาหนะ		800	-		
	เงินสด				800	-
	จ่ายค่าน้ำมันเป็นเงินสด					

หลักการบันทึกรายการค้าในสมุดรายวันทั่วไป

ตัวอย่างรายการค้า เดือนมี.ค. 25x1	สรุปการวิเคราะห์	
	เดบิต (Dr.)	เครดิต (Cr.)
25. นารีถอนเงินไปใช้ส่วนตัว 2,500 บาท	ถอนใช้ส่วนตัว 2,500	เงินสด 2,500

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า..4...

พ.ศ. 25x1	รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
			บาท	สต.	บาท	สต.
มี.ค. 25	ถอนใช้ส่วนตัว		2,500	-		
	เงินสด				2,500	-
	<u>นารีถอนเงินไปใช้ส่วนตัว</u>					

หลักการบันทึกรายการค้าในสมุดรายวันทั่วไป

ตัวอย่างรายการค้า เดือนมี.ค. 25x1	สรุปการวิเคราะห์	
	เดบิต (Dr.)	เครดิต (Cr.)
28.กิจการได้รับชำระหนี้ค่าบริการทั้งหมดด้วยเช็ค	เงินฝากธนาคาร 1,000	ลูกหนี้การค้า 1,000

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า..4...

พ.ศ. 25x1	รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
			บาท	สต.	บาท	สต.
มี.ค. 25	ถอนใช้ส่วนตัว		2,500	-		
	เงินสด				2,500	-
	นำรถอนเงินไปใช้ส่วนตัว					
28	เงินฝากธนาคาร		1,000	-		
	ลูกหนี้การค้า				1,000	-
	รับชำระหนี้ค่าบริการทั้งหมดด้วยเช็ค					

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม